

Зміцнення позицій НГО у регіонах як учасників реформування системи забезпечення безпеки харчової продукції, спрямованого на подолання корупції

- Основний закон

Закон України
**«Про основні засади державного нагляду (контролю)
у сфері господарської діяльності»**

2007

Зміцнення позицій НГО у регіонах як учасників реформування системи забезпечення безпеки харчової продукції, спрямованого на подолання корупції

Ризик – ймовірність виникнення негативних наслідків від здійснення господарської діяльності та можливий вимірюваний розмір втрат від них.

Методика розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), затверджена Постановою Кабінету Міністрів України № 342 від 10 травня 2018 року

Посилання на Методику: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/342-2018-%D0%BF#n13>

● Визначення ризику	Risk assessment
● Комунікація щодо ризику	Risk communication
● Управління ризиком	Risk management

Зміцнення позицій НГО у регіонах як учасників реформування системи забезпечення безпеки харчової продукції, спрямованого на подолання корупції

Уніфікований акт – нормативний акт, затверджений уповноваженим органом влади на основі якого здійснюється перевірка

Методика розроблення уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю), затверджена Постановою Кабінету Міністрів України № 342 від 10 травня 2018 року

Посилання на Методику: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/342-2018-%D0%BF#n62>

План перевірок – затверджується органом державного нагляду (контролю) не пізніше 1 грудня поточного року на наступний рік

Зміцнення позицій НГО у регіонах як учасників реформування системи забезпечення безпеки харчової продукції, спрямованого на подолання корупції

- **Норми, що стосуються сфери продуктів харчування**

Стаття 4. Загальні вимоги до здійснення державного нагляду (контролю)

- Частина 1:* Контроль здійснюється **за місцем провадження діяльності або в приміщенні ДПСС**
- Частина 4:* **Виключно законами** встановлюється, зокрема, вичерпний перелік для зупинення господарської діяльності, спосіб та форми здійснення заходів державного контролю, **перелік порушень**, на які видається припис та санкції за порушення
- Частина 6:* Заборона перевірок особами, які мають конфлікт інтересів
- Частина 7:* **Трактуванню суб'єкта господарювання надається пріоритет** у випадку, коли законодавство допускає неоднозначне трактування
- Частина 10, абз.2:* **Не допускається вилучення** оригіналів будь-яких документів та комп'ютерів (окрім випадків кримінального провадження)
- Частина 12:* Перед початком перевірки **контролер вносить запис до журналу** реєстрації заходів контролю
- Частина 13:* Заходи з моніторингу ситуації не є державним контролем
- Частина 14:* Контролери **зобов'язані зберігати конфіденційну інформацію та комерційну таємницю**, а ДПСС забезпечує **спеціальний режим** захисту та доступу до комерційної таємниці

Зміцнення позицій НГО у регіонах як учасників реформування системи забезпечення безпеки харчової продукції, спрямованого на подолання корупції

Стаття 6. Позапланові заходи зі здійснення державного нагляду (контролю)

Частина 1: Підставами для позапланових перевірок є:

- подання письмової заяви про здійснення контролю **за власним бажанням**,
- виявлення **недостовірних даних у звітності**
(крім випадків, коли суб'єкт господарювання протягом 1 місяця сам надав достовірні дані, або коли орган державного контролю виявив, протягом 10 робочих днів повідомив суб'єкта господарювання, а той у строк до 5 робочих днів виправив дані – **15 днів**)
- **перевірка виконання приписів** щодо усунення порушень,
- звернення фізичних осіб про порушення, що спричинило шкоду, **з додаванням документів**, що підтверджують такі порушення
(суб'єкти господарювання мають право не допускати посадових осіб, якщо вони не пред'явили відповідні документи),
- неподання суб'єктом господарювання **звітності за 2 періоди підряд** без поважних причин або без письмових пояснень,
- **доручення Прем'єр-міністра України** у зв'язку з виявленими системними порушеннями та/або настанням події, що має значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави,
- настання **аварії, смерті** потерпілого внаслідок нещасного випадку або професійного захворювання, що було пов'язано з діяльністю суб'єкта господарювання.

Під час проведення позапланового заходу з'ясовуються **лише ті питання, які стали підставою для перевірки**. Повторне проведення позапланових заходів державного контролю **за тим самим фактом забороняється**.

Фізичні особи, які подали безпідставне звернення, несуть відповідальність, передбачену законом.

Суб'єкт господарювання повинен ознайомитися з підставою проведення позапланової перевірки і отримати копію посвідчення на проведення заходу.

Зміцнення позицій НГО у регіонах як учасників реформування системи забезпечення безпеки харчової продукції, спрямованого на подолання корупції

Стаття 7. Розпорядчі документи органів державного нагляду (контролю)

Частини 1-4 Норми щодо наказу на здійснення перевірки та посвідчення контролера

Частина 6: Норми щодо складання акту перевірки:

В останній день перевірки 2 примірники акту підписуються посадовими особами – для суб'єкта господарювання і органу контролю. Якщо суб'єкт господарювання не погоджується, він підписує акт із зауваженнями, які є невід'ємною частиною акту. У разі відмови суб'єкта господарювання підписати акт посадова особа вносить до акту відповідний запис.

Частина 8: Припис – це обов'язкова для виконання у визначені строки **письмова вимога посадової особи** органу державного контролю щодо усунення порушень законодавства – **не передбачає застосування санкцій**.

Частина 9: Розпорядчий документ органу державного контролю – обов'язкове для виконання **письмове рішення органу державного контролю** щодо усунення порушень у визначені строки – **може передбачати застосування санкцій**.

Розпорядчий документ органу державного контролю щодо усунення порушень складається у 2 примірниках: один не пізніше 5 робочих днів з дня складення акту надається суб'єкту господарювання, а другий з підписом суб'єкта господарювання залишається в органі державного контролю.

У разі відмови суб'єкта господарювання від отримання розпорядчого документа він направляється рекомендованим листом або за допомогою електронного кабінету або іншої інформаційної системи, а на копії розпорядчого документа, який залишається в органі державного контролю, проставляються вихідний номер і дата направлення.

Розпорядчі документи щодо усунення порушень вимог законодавства можуть бути оскаржені до відповідного центрального органу виконавчої влади або суду в установленому законом порядку.

Частина 10: Усі розпорядчі документи кожного окремого заходу державного контролю **формується в єдину справу** у встановленому порядку.

Зміцнення позицій НГО у регіонах як учасників реформування системи забезпечення безпеки харчової продукції, спрямованого на подолання корупції

Стаття 12. Відповідальність суб'єкта господарювання

- Частина 1:* Невиконання розпорядчих документів щодо усунення порушень тягне за собою застосування штрафних санкцій у порядку, встановленому законом.
- Частина 2:* Якщо законом передбачаються мінімальні та максимальні розміри санкцій, враховується **принцип пропорційності порушення і покарання**.
- При першому порушенні застосовується **мінімальна санкція**.

Зміцнення позицій НГО у регіонах як учасників реформування системи забезпечення безпеки харчової продукції, спрямованого на подолання корупції

Стаття 13. Рішення про відбір зразків продукції

Відбір зразків продукції здійснюється **на підставі письмового вмотивованого рішення керівника органу державного контролю** або його заступника.

Стаття 14. Порядок відбору зразків продукції

Відбір зразків здійснюється в присутності керівника суб'єкта господарювання і засвідчується актом відбору зразків продукції. Посадова особа зобов'язана роз'яснити порядок відбору зразків. Суб'єкт господарювання має право бути присутнім при всіх діях посадової особи під час відбору зразків продукції і заявляти клопотання з приводу цих дій, про що вноситься запис до акту відбору зразків.

Стаття 15. Акт відбору зразків продукції

Порядок відбору зразків продукції для визначення її якісних показників та форми акту відбору зразків продукції, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України № 1280 від 31 жовтня 2007 року

Стаття 16. Витрати, пов'язані з відбором, доставкою та проведенням експертизи (випробування) зразків продукції

Зазначені витрати **несе орган державного нагляду**. Якщо експертиза підтвердила порушення, суб'єкт господарювання **відшкодовує витрати**.

Порядок відшкодування суб'єктом господарювання витрат, пов'язаних з проведенням експертизи (випробування) зразків продукції, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України № 1279 від 31 жовтня 2007 року

Стаття 17. Рішення про призначення експертизи (випробування)

Експерти залучаються на договірній основі **за рахунок органу державного контролю**. Експертиза здійснюється протягом 14 робочих днів і може бути продовжена лише у випадку, коли цього вимагає її методика.

Стаття 18. Оскарження результатів експертизи (випробування)

Для повторної експертизи використовується контрольний зразок, який залишається у суб'єкта господарювання. Суб'єкт господарювання може сам провести експертизу в акредитованій лабораторії.

Зміцнення позицій НГО у регіонах як учасників реформування системи забезпечення безпеки харчової продукції, спрямованого на подолання корупції

Стаття 20. Громадський захист прав суб'єктів господарювання

Громадські об'єднання в особі уповноважених представників **мають право здійснювати захист прав суб'єктів господарювання** під час перевірок. Суб'єкти господарювання можуть **залучати третіх осіб** в ході перевірки для захисту свої прав. Треті особи мають право бути присутніми на перевірці, знайомитися з документами, **представляти інтереси суб'єкта господарювання**.

Порядок проведення органами державного нагляду (контролю) консультацій з громадськістю за ініціативою громадських об'єднань, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України № 398 від 24 травня 2017 року

Стаття 21. Оскарження рішень органів державного нагляду (контролю)

Оскаржувати рішення органу державного контролю можна або **в профільному центральному органі виконавчої влади або у суді**.